

ULYKKESRAPPORT

GOKSØYRA 19. juli 2014

Før sikkerhetskomitéen NKF. Odd Magne Øgreid

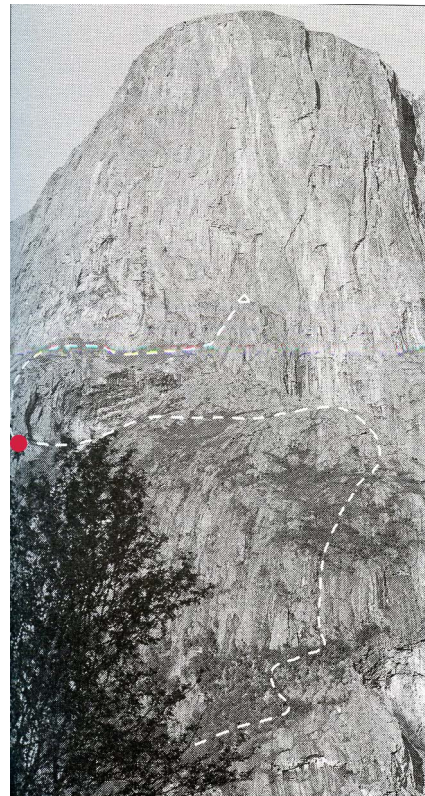
Den 19. juli omkom en 31-årig mannlig klatrer på anmarsjen til Norskeruta på Goksøyra i Eresfjorden.

De to erfarne klatrerene startet turen i 9-tiden på formiddagen. Planen var å klatre Norskeruta på fjellet Goksøyra. Anmarsjen til klatrerutene på Goksøyra er lang og krevende. I "Klatring i Romsdal" er anmarsjen beskrevet slik: "Anmarsjen til Trekanthylla er forholdsvis lang, 2-3 timer, og den inkluderer noen taulengder med klatring. Først må man opp på Husmannen, en fortopp på 640 meter. Parker på bakketoppen rett under hovedtoppen på Goksøyra. Gå opp ei dyrka mark, rundt denne og til venstre for ei høy telemast. Følg røde merker inn i skogen og opp ei steinur. Drei av til høyre ut fra steinura og skrå videre opp skogen (se bilde herfra). Rødmerkinga stopper under en klippevegg, og her klatres to taulengder (grad 3). Fra Husmannen går man langt ut til venstre og klatrer to lette taulengder opp til Terrassen. Fra høyre ende av Terrassen er det to lette taulengder opp til Trekanthylla."

Det hadde vært kraftige regnskylt døgnet før turen. Det hadde derfor i starten vært partier som var mer krevende enn graderingen skulle tilsi. Det var innslag av gress og sva med fuktige partier. Klatrerene brukte ikke tau eller hjelm på anmarsjklatingen, og gjorde noen veivalg litt annerledes enn de ellers ville gjort pga våte partier. Etter at klatrerene hadde kommet seg gjennom den mest krevende delen av anmarsjen, ble terrenget lettere, sola begynte å ta, og det tørket opp. Klatrerene hadde kommet opp til fortoppen som kalles Husmannen og traverserte mot venstre. Terrenget var tørt, og klyvingen var lett. Klatrerne pratet sammen underveis, så ble praten brått avbrutt. Den fremste klatrereren snur seg og ser at den bakerste har mistet taket og er på vei nedover, og har fått så stor fart at han ikke klarer å stoppe fallet. Klokkeren er da ca 11.30. Han faller først over noen gresstorver, videre over et sva, og stopper i noen bjørketrær som vokser i ei renne ca 100m lenger nede. Den andre klatrereren varsler redningstjenesten om ulykken, og klyver ned til den forulykkede som omkom i fallet. Begge blir så hentet ut med helikopter.

Årsaken til at klatrereren mistet taket er ikke kjent. Turkameraten var foran og så ikke hva som skjedde i det øyeblikket han falt. Terrenget var tørt og lett, og det ble oppfattet som trygt å bevege seg der. Når klatrereren først mistet grepet, økte farten raskt og det ble umulig å stanse ferden nedover. Like fullt må vi prøve å trekke mest mulig lærdom av hva som skjedde i fjellveggen denne dagen.

Mange klatrere velger å bevege seg i bratt og eksponert terreng uten tau på anmarsj og retur til klatreruter. Man kan da bevege seg raskere, samt at man unngår at tauet drar ut løsgods som måtte ligge på hyllene. Terrenget er så lett at man vet at det er godt innenfor det nivået man behersker. Like fullt er man helt prisgitt egne ferdigheter, og må ikke gjøre en eneste feil før tyngdekraften ubønnhørlig akselererer en nedover og tar kontrollen over hva som skjer videre. Kort sagt: Man må ikke falle når man velger å gå uten tau. Det er også verdt å merke seg at ulykken skjedde på et sted hvor terrenget ikke var særlig krevende. Når man kommer inn i lettere terreng etter å ha vært gjennom krevende partier, senker man gjerne skuldrene og slapper mer av. Faren er mindre synlig, selv om den fremdeles er tilstede. Ved flere tilfeller når ulykker skjer på anmarsj/retur, så skjer det nettopp i partier hvor klatrerene opplevde at risikoen var liten, og derfor sluppet mer av enn de ellers ville gjort. Hjelm var ikke i bruk, men ved et såpass langt og bratt fall er det lite sannsynlig at det ville hatt noe å si for skadeutfallet.

Bilde som viser anmarsjen stiplet i hvitt (fra "Klatring i Romsdal"). Fallsted er markert med rødt.